

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupunginkassan tilaa valaiseva taulukko. Rahatoimikamarin lähettämä taulukko, josta ilmeni kaupunginkassan tila joulukuun 31 p:nä 1885, ei antanut ¹⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Kaupunginkassan katsastus. Kaupunginkassan katsastajiksi kaupunginvaltuusto valitsi ²⁾ vtt Schaumanin ja Kullhemmin sekä heidän varamiehekseen vtn Lindholmin.

Kaupungin irtaimen omaisuuden katsastus. Kaupungin irtaimen omaisuuden katsastusmiehiksi kaupunginvaltuusto valitsi ²⁾ vtt G. M. Steniuksen ja Lundqvistin sekä heidän varamiehekseen vtn Kochtomoffin.

Kaupungin vuoden 1885 tilien tarkastus. Sen jälkeen kun tilintarkastajain kertomus ³⁾ kaupungin vuoden 1885 tilintarkastuksen toimittamisesta ynnä rahatoimikamarin, rahatoimikonttorin ja poliisikamarin sen johdosta antamat selitykset ³⁾ olivat saapuneet valtuustolle ja ne oli julkaistu painosta ⁴⁾, kaupunginvaltuusto myönsi ⁵⁾ rahatoimikamarille ja muille kaupungin virastoille ja virkamiehille täyden vastuuvapauden kaupungin raha-toimen hoidosta mainittuna vuonna yhdellä poikkeuksella, joka aiheutui siitä, ettei valtuusto vielä ollut tehnyt päätöstä entisen kaupunginkasööriin K. J. Kuhlbergin peittämätöntä vajausta koskevassa asiassa, jonka valtuusto vuonna 1885 oli lähettänyt ⁶⁾ valmisteltavaksi valiokuntaan siltä vielä sitä saamatta.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin tilien tarkastus. Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin vuoden 1885 tilien tarkastajain ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto myönsi ⁷⁾ mainittujen laitosten johtokunnalle vastuuvapauden niiden hallinnosta mainittuna vuonna, minkä ohessa valtuusto päätti painattaa tilintarkastuskertomuksen ynnä johtokunnan selonteon laitosten toiminnasta puheena olevana vuonna.

Lainan ottaminen Kaivopiiston lunastamista varten. Lisätyt kaupunginvaltuutetut olivat vuonna 1884 päättäneet ⁸⁾, että kaupunki ottaisi Kaivopiiston lunastamista varten 300,000 markan kuoletuslainan, joka maksettaisiin takaisin suorittamalla vuosimaksua enintään 5 ½ % alkuperäisestä pääomasta ehdoin, ettei korko ylittänyt 4 ½ % vuodessa lainasummalle mahdollista pääoma-alennusta siihen lukematta. Tämän johdosta rahatoimikamari vuonna 1886 anoi, että varsinainen valtuusto anoisi kyseiseen tarkoitukseen edellä mainitun määräistä valtion lainaa mahdollisimman lievin korko- ja kuoletusehdoin. Valtuusto päätti ⁹⁾ sen jälkeen anoa senaatilta mainitun määräisen valtion lainan myöntämistä, mikäli mahdollista samoin ehdoin koron ja kuoletuksen maksamiseen nähden kuin huvilanomistajat olivat vaatineet sovellettavaksi tonttiensa kauppahinnan suorittamisessa, että nimittäin vuosittain suoritettaisiin 5 % alkuperäisestä lainamäärästä ja tästä vuotuismaksusta olisi korkoa enintään 4 % silloin maksamatta olevasta pääomasta ja loput kuoletusta. Valtionkonttorin

¹⁾ Valt. pöytäk. 9 p. maalisk. 10 §. — ²⁾ S:n 12 p. tammik. 3 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 15. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 22 p. kesäk. 3 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. lokak. 1 §. — ⁶⁾ Ks. s. 77. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 7p. syysk. 19 §. — ⁸⁾ Ks. s. 8. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 30 p. maalisk. 11 §.

ilmoitettua, että senaatti syyskuun 15 p:nä oli myöntänyt kaupungille pyydetyn lainan ehdoin, että vuosimaksu oli 5 ½ %, mistä 4 ½ % korkoa ja loput kuoletusta, valtuusto kuitenkin kamarin ehdotuksesta päätti ¹⁾ konttorille ilmoittaa, että kaupunki edellä mainittujen sen mielestä epäedullisten ehtojen tähden ei tullut nostamaan myönnettyä lainaa. Sattu-neesta syystä valtuusto myöhemmin ilmoitti ²⁾ kamarille, että senaatti kesäkuun 9 p:nä oli vahvistanut valtuuston päätöksen kyseisen lainan ottamisesta, mistä valmisteluvaliokunta oli hankkinut tiedon.

Lainan ottaminen kaupbahallin rakentamista varten. Tehdessään päätöksensä ³⁾ kaupbahallin rakentamisesta Läntiselle rantakadulle lisätyt kaupunginvaltuutetut samalla päättivät ⁴⁾ senaatilta anoa oikeutta 160,000 markan suuruisen lainan ottamiseen hallin rakentamista ja sisustamista varten kahta vuotta pitemmälle takaisinmaksuajalle. Senaatin myönnettyä tähän anomukseen varsinainen kaupunginvaltuusto antoi ⁵⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi antaa ehdotuksen lainan hankkimistavasta. Kamari ei kuitenkaan kertomusvuoden kuluessa antanut asiaa koskevaa ehdotusta.

Lainan ottaminen vesijohtoverkon laajennuksia varten. Kaupunginvaltuuston kehoitettua ⁶⁾ rahatoimikamaria sen lainan määrää arvioidessaan, jonka kaupunki lähiaikoina aikoi ottaa, ottamaan huomioon myöskin 150,000 à 200,000 markan määrän vesijohtoverkon vastaisia laajennuksia varten, kamari, joka katsoi, että mainittuun tarkoitukseen olisi otettava 200,000 markan suuruinen erityinen laina, joka maksettaisiin takaisin pitemmän ajan kuin kahden vuoden kuluessa, esitti, että valtuusto pyytäisi maistraattia toimittamaan kaupunginvaltuuston lisäjäsenten vaalin asian käsittelyä varten. Sen jälkeen valtuuston anomuksesta ⁷⁾ toimitetussa vaalissa valittiin lisäjäsieniksi insinööri G. E. Berggrén, pankinjohtaja G. R. A. Charpentier, ylitirehtööri, valtioneuvos J. H. A. af Forselles, seppämestari A. Forsström, kauppias C. Göhle, arkkitehti C. G. Hiort af Ornäs, asiamies V. Höckert, insinööri E. C. E. von Knorring, lakitieteen tohtori A. J. Lille, konetirehtöörin apulainen K. A. Nordman, oikeusraatimies K. A. Nyberg, arkkitehti K. L. Nylander, kauppiaat E. Rudolph, O. W. Salin, N. Sinebrychoff ja N. A. Turdén, tehtailija G. A. Wellingk, filosofianmaisterit M. A. Wænerberg ja E. S. Nordström, merikapteeni V. R. Kåhlman, rautatienhallituksen sihteeri C. B. Federley, talonomistaja C. R. Åström, kauppias Th. Holmström ja oikeusraatimies E. Öhman. Asiaa esiteltäessä lisätyt kaupunginvaltuutetut päättivät ⁸⁾, että kyseiseen tarkoitukseen otettaisiin 200,000 markan määräinen laina maksettavaksi takaisin pitemmän ajan kuin kahden vuoden kuluessa, että tähän oli hankittava asianmukainen lupa sekä että rahatoimikamarin sen jälkeen tuli kaupungille mahdollisimman edullisin ehdoin ottaa laina.

Sen jälkeen kun oli saapunut ilmoitus, että senaatti oli myöntänyt luvan lainan ottamiseen, varsinainen kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ vielä kehoittaa rahatoimikamaria antamaan asiasta ehdotuksen, mutta tätä ei annettu vuoden kuluessa.

Veronkantoaikojen määrääminen. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾, että vuoden 1885 kunnallisverojen kantokaudet

¹⁾ Valt. pöytäk. 5 p. lokak. 9 §. — ²⁾ S:n 7 p. jouluk. 32 §. — ³⁾ Ks. s. 133 ja seur. — ⁴⁾ Lis. valt. pöytäk. 25 p. toukok. 1 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 21 p. syysk. 15 §. — ⁶⁾ Ks. s. 138. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 27 p. huhtik. 5 §. — ⁸⁾ Lis. valt. pöytäk. 22 p. kesäk. 1 §. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 21 p. syysk. 16 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. huhtik. 16 §.

määrättäisiin olemaan toukokuun jälkipuoliskolla ja syyskuun jälkipuoliskolla.

Viertotiemaksujen kannon poistaminen. Lukuisten Lant. viertotien varrella asuvien henkilöiden anomuksen, että viertotiemaksujen kanto poistettaisiin, kaupunginvaltuusto lähetti ¹⁾ rahatoimikamariin. Kamari ei kertomusvuoden kestäessä antanut tästä asiasta lausuntoa.

Lyhennysluetteloiden tarkastus. Rahatoimikamari antoi kaupunginvaltuustolle tarkastettavaksi lyhennysluettelot maksamatta jääneistä henkivaroista ja suostuntavaroista vuodelta 1885. Valtuuston lähetettyä ²⁾ asian valiokuntaan, johon kuuluivat vtt Tallgrén, Bengelsdorff ja Wikström, ja valiokunnan annettua siitä lausuntonsa, valtuusto ensin päätti ³⁾ palauttaa luettelot kamariin samalla ilmoittaen, että ne henkilöt, joista siihen oli merkitty, ettei heitä oltu voitu tavata, valiokunnan laatimaan luetteloon sisältyviä lukuun ottamatta valtuuston tietämän mukaan eivät oleskelleet paikkakunnalla; valtuusto ei sen tähden voinut antaa todistusta, ettei luetteloihin sisältyvistä henkilöistä kukaan oleskellut kaupungissa. Sen jälkeen kun luettelot oli oikaistu siten, että kaikki ne henkilöt, joiden oli todettu asuvan kaupungissa tai lähteneen tiedossa olevalle oman maan paikkakunnalle, oli niistä poistettu, kamari lähetti ne uudestaan valtuustolle, ja tämä päätti ⁴⁾ kamarin ehdotuksen mukaisesti lähettää luettelot maistraattiin merkittyään niihin todistuksen siitä, että henkilöt, jotka niissä oli ilmoitettu kaupungissa olemattomiksi, tiettävästi eivät oleskelleet siellä.

Markkinain toripaikkamaksujen korotus. Helsingin käsityöläisyhdistyksen esityksen toripaikkamaksujen korottamisesta markkinain aikana kaupunginvaltuusto vuonna 1885 rahatoimikamarin annettua asiasta epäävän lausunnon oli jättänyt ratkaisematta ⁵⁾. Mainitun lausunnon mukaisesti valtuusto vuonna 1886 päätti ⁶⁾ evätä esityksen.

Satamamaksujen alennus. Tehdyistä anomuksesta ja rahatoimikamarilta pyydetyn ⁷⁾ lausunnon mukaisesti kaupunginvaltuusto myönsi ⁸⁾ höyrylaivaosakeyhtiölle Södra Sverige toistaiseksi 40 %:n alennuksen sen höyryalusten Aeoluksen ja Zephyrin voimassa olevan taksan mukaisista satamamaksuista määräten ehdoksi, että nämä alukset vähintään kolmen kuukauden aikana purjehduskauden kuluessa ylläpitivät säännöllistä liikennettä Helsingin ja Tukholman välillä.

Venäläisten oppilaitosten vapauttaminen kunnallisveroista. Läänin kuvernööri vaati kaupunginvaltuuston lausuntoa vireille pannusta kysymyksestä, joka koski kaupungin venäläisten oppilaitosten vapauttamista kunnallisverojen suorittamisesta. Valtuusto lähetti ⁹⁾ asian rahatoimikamariin, mutta sen lausunto ei saapunut vuoden varrella.

Valituksia kunnallistaksoituksesta. Työmies A. Berntsonin ¹⁰⁾ ja neiti L. Nymanderin ¹¹⁾ esittämiä valituksia vuoden 1885 kunnallistaksoituksesta kaupunginvaltuusto ei ottanut käsiteltävikseen.

Vuoden 1885 koiravero. Maistraatin esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi ¹²⁾ aktuaari I. Öhrnbergille 25 markan suuruisen palkkion vuoden 1885 koiraveron kannosta.

¹⁾ Valt. pöytäk. 7 p. jouluk. 7 §. — ²⁾ S:n 27 p. huhtik. 8 §. — ³⁾ S:n 21 p. syysk. 13 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. jouluk. 20 §. — ⁵⁾ Ks. s. 79. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 21 p. syysk. 18 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. toukok. 19 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. kesäk. 20 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. jouluk. 8 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. syysk. 9 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. lokak. 4 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. helmik. 1 §.

Vapautus korvausvelvollisuudesta. Senaatti oli vuonna 1885 annetulla päätöksellä asiasta tehtyjen anomusten johdosta vapauttanut ne maistraatin ja raastuvanoikeuden jäsenet, jotka Turun hovioikeus oli velvoittanut yhteisesti vastaamaan kaupunginkassassa vuoden 1868 lopussa esiintyneestä vajauksesta, maksamasta sen johdosta kaupunginkassaan enempää kuin yhteensä 608:31 markkaa, lukuun ottamatta kunnallisraatimies A. F. Liljerosia, jonka samansisältöistä anomusta senaatti muodollisista syistä ei ollut ottanut tutkittavakseen. Tämän johdosta ja mainitun rahamäärän tultua maksetuksi kaupunginkassaan raatimies Liljeros anoi, että hänelle suotaisiin sama etu. Samalla rahatoimikamari jätti kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi, oliko kyseisestä korvauksesta vielä maksamatta oleva määrä tileihin merkittävä maksettavaksi vai niistä poistettava. Näitä asioita esiteltäessä valtuusto vapautti¹⁾ raatimies Liljerosin lisäkorvauksen suoritusvelvollisuudesta ja päätti sen ohessa, ettei kyseistä erää ollut tileihin merkittävä maksettavaksi.

Vuokramaksun palauttaminen ravintoloitsija P. G. Nymarkin vararikkopesälle. Rahatoimikamari ilmoitti, että kamari senaatin ravintoloitsija P. G. Nymarkin vararikkopesän toimitsijain kamaria vastaan vireille panemassa velkomisjutussa antaman päätöksen johdosta oli maksanut mainitulle vararikkopesälle takaisin 3,025 markkaa Hesperian ravintolasta vuoden 1879 syyskuun 19 p:n ja vuoden 1880 kesäkuun 18 p:n väliseltä ajalta suoritettuja vuokramaksuja sekä sen lisäksi korvanut pesälle oikeudenkäyntikuluja 131 markkaa. Ilmoitus ei aiheuttanut²⁾ toimenpidettä valtuuston taholta.

Peittämättömän vajauksen poistaminen tileistä. Vuoden 1885 tilintarkastuskertomuksen³⁾ käsittelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ poistaa kaupungin tileistä niissä vuodesta 1869 siirtyneen 408:25 markan määrän, joka vastasi ent. kaupunginkamreerin K. J. Skutnabbin ominais-tilivajauksen peittämätöntä osaa.

Maistraatin ja raastuvanoikeuden sekä kaupunginkamreerin, kaupunginkasöörin ja kaupunginlääkärin uuden palkkaussäännön vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1885 alistanut senaatin tutkittavaksi maistraatin ja raastuvanoikeuden sekä kaupunginkamreerin, kaupunginkasöörin ja kaupunginlääkärin palkkaussääntö ehdotuksen⁵⁾. Vuonna 1886 saapui valtuustolle ilmoitus, että senaatti oli vahvistanut puheena olevan säännön paitsi mitä tuli ehdotuksessa olevaan, muistutukseen sisällytettyyn, virkoihinsa ennen tammikuun 1 p:ää 1884 nimitettyjen maistraatin ja raastuvanoikeuden puheenjohtajien ja jäsenten henkilökohtaiseen palkkaussääntöön, josta senaatti oli katsonut asianomaisten tulevan sopia keskenään, sekä erinäisten virkamiesten palkanmaksuaikaan, mikä kysymys oli riippuvainen valtuuston päätöstä vastaan esitetystä valituksesta⁶⁾. Tämän johdosta ja kun senaatin edellyttämä sopimus mainittujen henkilöiden kanssa jo oli tehty⁷⁾, valtuusto päätti⁸⁾, että sekä senaatin vahvistamaa palkkaussääntöä että valtuuston vuonna 1885 hyväksymää kaupungin muiden palkansaajain palkkaussääntöä⁹⁾ oli sovellettava heinäkuun 1 p:stä lukien virkamiesten palkkoja suoritettaessa, kuitenkin lukuun ottamatta määräystä kyseisten virkamiesten palkkojen maksamisajasta.

¹⁾ Valt. pöytäk. 2 p. helmik. 11 §. — ²⁾ S:n 23 p. jouluk. 10 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 15. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 26 p. lokak. 1 §. — ⁵⁾ Ks. s. 86. — ⁶⁾ Ks. s. 88. — ⁷⁾ Ks. s. 146. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 22 p. kesäk. 10 §. — ⁹⁾ Ks. s. 82 ja seur.

Erinäisten virkamiesten palkkain maksamisaika. Pormestarit O. L. Palmgren ja J. G. Sohlman y. m. olivat vuonna 1885 valittaneet ¹⁾ läänin kuvernöörille kaupunginvaltuuston päätöksestä, että kaikki kaupungin virkamiesten palkat oli maksettava näille kuukauden lopussa siltä ajalta, jonka palkansaajat sen kuluessa olivat virkoja hoitaneet, ja valtuusto oli s. v. antanut ²⁾ kuvernöörin vaatiman selityksen asiasta. Vuonna 1886 ilmoitettiin, että kuvernööri esitettyjen valitusten johdosta antamallaan päätöksellä oli kumonnut mainitun valtuuston päätöksen. Tämän johdosta valtuusto antoi ³⁾ kysymyksen ennakoita palkkansa saavien virkamiesten palkkain maksuajan muuttamisesta toistaiseksi jäädä sillensä.

Sopimus lakkautettujen perunkirjoitus- ja perinnönjakoprosenttien hyvittämisestä. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1885 antanut ¹⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi tiedustella niiltä maistraatin ja raastuvanoikeuden jäseniltä, joilla oli oikeus korvauksen saamiseen lakkautetuista perunkirjoitus- ja perinnönjakoprosenteista, tyytyivätkö he siihen, että heille taatut henkilökohtaiset palkanlisäykset maksettiin heille äsken hyväksytyyn näiden virkain palkkaussääntöön merkittyjen palkkiomäärien vastavansuuruisina korotuksina. Vuonna 1886 kamari ilmoitti, että oikeuspormestari J. G. Sohlman, oikeusraatimiehet C. Hidström, J. H. E. Bergh, F. A. Åkerberg, E. Ohman ja B. O. Stenius sekä kunnallisraatimies A. F. Liljeros olivat ilmoittaneet suostuvansa valtuuston tarjoamaan hyvitykseen, jota vastoin kunnallisormestari O. L. Palmgren ei ollut antanut tällaista selitystä. Tämän johdosta valtuusto päätti ²⁾, että siten aikaan saatua kaupungin ja ensiksi mainittujen virkamiesten välistä sopimusta oli sovellettava uuden palkkaussäännön tultua asianmukaisesti vahvistetuksi.

Lakkautettujen perunkirjoitus- ja perinnönjakoprosenttien hyvitystä koskeva valitus. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1885 valittanut ¹⁾ senaattiin läänin kuvernöörin antamasta päätöksestä, jolla kuvernööri oli hyväksynyt kunnallisormestari O. L. Palmgrenin valituksen hänelle tulevasta menettämänsä perunkirjoitus- ja perinnönjakoprosenttien korvauksesta. Vuonna 1886 saapui valtuustolle ilmoitus, että senaatti kumoten kuvernöörin valituksen alaisen päätöksen oli määrännyt asianomaiset laillisessa järjestyksessä ilmoittamaan asiaa koskevan kanteensa ja sitä ajamaan asianomaisessa tuomioistuimessa. Asia ei antanut ²⁾ valtuustolle toimenpiteen aihetta.

Määräraha korvausten myöntämiseksi pöytäkirjanotteista kaupunginviskaaleille. Yhteisen raastuvanoikeuden esityksen arviolta 2,000 markan suuruisen vuotuisen määrärahan myöntämiseksi korvausten suorittamiseksi rikosasiainnotariuksille kaupunginviskaalien heiltä pyytämistä raastuvanoikeuden pöytäkirjain otteista kaupunginvaltuusto lähetti ³⁾ valiokuntaan, johon kuuluivat vtt Borenus, Fellman ja Elving. Valiokunnan annettua lausunnon asiasta valtuusto päätti ⁴⁾ valiokunnan ehdotuksen mukaisesti myöntää kyseiseen tarkoitukseen 1,000 markan vuosimäärärahan, josta rahatoimikamari mainitun oikeuden asianomaisten osastonpuheenjohtajain hyväksymien laskujen perusteella määräisi maksettavaksi korvauksia rikosasiainnotariuksille.

Raastuvanoikeuden viransijaisuuspalkkiot. Yhteisen raastuvanoikeuden esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi ⁵⁾ avonaisen oikeuspormestarin-

¹⁾ Ks. s. 88. — ²⁾ Valt. pöytäk. 21 p. syysk. 6 §. — ³⁾ S:n 16 p. helmik. 15 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. syysk. 21 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. maalisk. 1 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. marrask. 7 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. lokak. 11 §.

viran sijaisen palkkaamiseen, kunnes virka uudestaan täytettiin, menosääntöön merkityn määrärahan lisäksi ylimääräisen palkkion, joka oli las-
kettu 2,000 markan mukaan vuodelta.

Samaten kaupungivaltuusto yhteisen raastuvanoikeuden esityksestä myönsi ¹⁾ varatuomari W. F. Heimbürgerille, jonka oikeus oli määrännyt hoitamaan erästä mainitun oikeuden avonaista oikeusraatimiehenvirkaa, kunnes se jälleen täytettiin, 250 markan viransijaisuuspalkkion kuukaudelta menosääntöön merkityn palkkion lisäksi.

Niinikään myönnettiin ²⁾ yhteisen raastuvanoikeuden esityksestä 250 markan kuukausipalkkio raastuvanoikeuden avonaisen nuoremman oikeusraatimiehenviran sijaisen palkkaamiseksi lukien marraskuun 15 p:stä, kunnes virka jälleen täytettiin.

Palkkioita rakennustöiden valvonnasta. Tehdystä esityksestä kaupunginvaltuusto valtuutti ³⁾ rahatoimikamarin määräämään Malminkadun kansakoulutalon rakennusmäärärahaa maksettavaksi insinööri E. C. E. von Knorringille ja muurarimestari A. Ärtille kummallekin 400 markan palkkion korvaukseksi mainitun rakennustyön valvomisesta.

Huoneiden vuokrallotto sotaväen majoitusta varten. Tehdystä esityksestä kaupunginvaltuusto valtuutti ⁴⁾ majoituslautakunnan vuokravuodeksi 1886—87 entisillä ehdoilla uudistamaan ravintoloitsija J. G. Haglundin kanssa tehdyn sopimuksen kolmen huoneen luovuttamisesta hänen hotellistaan sotilashenkilöille, joilla tilapäisesti virka-asioissa kaupungissa oleskellessaan oli oikeus majoitukseen.

Majoitustariffin väliaikainen soveltaminen. Koska asianomaiset venäläiset viranomaiset vielä eivät olleet vahvistaneet niiden korvausten tariffia, jotka kaupungin tuli saada venäläisen sotaväen majoituksesta vuokravuodelta 1886—87, kaupunginvaltuusto majoituslautakunnan esityksestä päätti ⁵⁾, että vuokravuoden 1885—86 tariffia oli jatkuvasti sovellettava otettaessa vuokralle sotilasaruntoja ensiksi mainituksi vuokravuodeksi.

Vuokravuosien 1886—87 ja 1887—88 majoitustariffit. Ilmoittaen, että kaupunginvaltuuston laatima venäläisen sotaväen majoituksessa vuokravuonna 1886—87 noudatettavien vuokra- ja korvausmäärien tariffiehdotus ⁶⁾ oli asianmukaisesti vahvistettu, läänin kuvernööri pyysi valtuustolta majoitustariffiehdotusta vuokravuodeksi 1887—88. Sen jälkeen kun asia oli lähetetty ⁷⁾ majoituslautakuntaan, valtuusto tämän lautakunnan ehdotuksen mukaisesti päätti ⁸⁾ ehdottaa, että viimeksi mainitun vuoden tariffi vahvistettaisiin muuten samanlaiseksi kuin vuokravuoden 1886—87 tariffi, paitsi että alipäällystään ja miehistöön kuuluvan naiseen henkilön vuotuista vuokramäärää korotettaisiin 72 markkaa, kymmenen naimattoman sotilain vuokramäärää 240 markkaa sekä joukkojen kansliahuoneen vuokramäärää 96 markkaa. Lautakunnan ehdotuksesta valtuusto sen ohessa päätti anoa maistraatin toimenpidettä, jotta vahvistettu majoitustariffi vastedes tulisi toimitetuksi valtuustolle niin hyvissä ajoin, että se ehdittäisiin saattaa majoituslautakunnan tietoon vuosittain tammikuun kuluessa.

Vanhemman venäläisen muonamaksiinin tyhjentäminen. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1885 pyytänyt ⁹⁾ rahatoimikamarilta lausuntoa lää-

¹⁾ Valt. pöytäk. 26 p. lokak. 12 §. — ²⁾ S:n 16 p. marrask. 9 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 15 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. toukok. 16 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. helmik. 7 §. — ⁶⁾ Ks. s. 90. — ⁷⁾ Valt pöytäk. 13 p. huhtik. 1 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. toukok. 17 §. — ⁹⁾ Ks. s. 90.

nin kuvernöörin remissin johdosta, joka koski ryhtymistä toimenpiteisiin muonavaraston kuljettamiseksi Lant. rantakadun varrella olevasta vanhemmasta venäläisestä muonamakasiinista Siltavuorenrantakadun uuteen makasiiniin. Sen jälkeen kun kamari, joka ei pitänyt kaupunkia velvollisena hoitamaan tai kustantamaan kyseistä kuljetusta, turhaan oli koettanut saada venäläistä piiri-intendenttihallitusta lupaamaan tyhjentää vanhemman makasiinin ennen toukokuun 1 p:ää 1886, kaupunginvaltuusto kamarin ehdotuksesta päätti ¹⁾ myöntää mainitulle hallitukselle lykkäystä kuljetuksen suorittamisessa siten, että se oli toimitettava ja makasiini luovutettava kaupungin käytettäväksi ennen s. v. elokuun 1 p:ää. Tämän johdosta hallitus ilmoitti, ettei vanhaa muonamakasiinia voitu luovuttaa kaupungin käytettäväksi määräajan kuluessa, vaan mahdollisesti vasta elokuun 1 p:nä 1887 tai myöhemmin, ellei kaupunki kustantanut varastojen kuljetusta uuteen makasiiniin. Valtuusto päätti ²⁾ kuitenkin anoa hallitukselta, että makasiini luovutettaisiin kaupungille määräaikana ilman että kaupungille aiheutui lisää kustannuksia. Kun näin ei kuitenkaan tapahtunut, rahatoimikamari esitti, että valtuusto anois kenraalikuvernöörin apua siihen, että venäläisen muonitustoimen hallussa vielä oleva makasiini tontteineen heti tyhjennettäisiin ja luovutettaisiin ja että kaupungille siinä tapauksessa, että luovutus vieläkin lykkäytyi, siitä päivästä lukien, jolloin Venäjän muonitustoimi oli vastaanottanut uuden makasiinin, taattaisiin kohtuullinen korko sille 421,200 markan rahamäärälle, jonka sen rakentaminen, louhimis- ja tasoitustyöt mukaan luettuina, oli kaupungille maksanut. Sen jälkeen kun kaupunki sen johdosta, että kenraalikuvernööri saadun tiedon mukaan jo oli ryhtynyt pyydettyyn toimenpiteeseen, kaksi kertaa oli pannut kamarin ehdotuksen pöydälle ³⁾, valtuusto viimein saatuaan ilmoituksen siitä, että asianomaiset venäläiset viranomaiset todella olivat ryhtyneet makasiinia tyhjentämään, päätti ⁴⁾ antaa kysymyksen vetoamisesta kenraalikuvernööriin raueta.

Sen jälkeen kun vanha muonamakasiini oli tyhjennetty ja luovutettu kaupungille, puheenjohtaja af Schultén esitti kaupunginvaltuustolle, että valtuusto myöntäisi 600 markan rahamäärän jaettavaksi lahjapalkkioina niiden joukko-osastojen miehistölle, jotka olivat suorittaneet muonavaraston siirron vanhasta makasiinista uuteen. Lähetettyään ⁵⁾ tämän ehdotuksen valmisteluvaliokuntaan valtuusto valiokunnan puoltavan lausunnon mukaisesti hyväksyi ⁶⁾ sen.

Kansakoulujen valtionavun korotus. Vuoden 1887 talousarvion käsitteilyn yhteydessä kaupunginvaltuusto vtn Wegeliuksen tekemän esityksen johdosta antoi ⁷⁾ valmisteluvaliokunnalle tehtäväksi antaa valtuustolle lausunnon kysymyksestä, olisiko syytä anoa valtiolta kaupungin kansakoulujen valtionavun korotusta.

Raatihuoneen kalustoa varten myönnetty määräraha. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi ⁸⁾ 1,000 markan määrärahan raatihuoneen kaluston korjausta ja täydentämistä varten.

Mittojen ja painojen hankkiminen. Koska metrijärjestelmä piakkoin otettaisiin käytäntöön, tullikamari anoi toimenpidettä, jotta tullikamarin käytettäväksi ennen kertomusvuoden loppua hankittaisiin tarpeelliset

¹⁾ Valt. pöytäk. 2 p. helmik. 12 §. — ²⁾ S:n 20 p. huhtik. 3 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. 7 p. syysk. 30 § ja 21 p. syysk. 1 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. lokak. 1 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. lokak. 4 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 2 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. jouluk. 3 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. huhtik. 12 §.

metrijärjestelmän mukaiset mitat ja painot. Lähetettyään¹⁾ asian rahatoimikamariin kaupunginvaltuusto kamarin ehdotuksen mukaisesti päätti²⁾ valtuuttaa sen hankkimaan tullikamarin ja tuulaakikamarin tarvitsemat pituus- ja painomitat, joiden oli laskettu aiheuttavan kustannuksia yhteensä 2,600 markkaa.

Palokellon asettaminen. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi³⁾ 400 markan määrärahan palokellon asettamiseksi Lastenkodin- ja Työmieskatujen kulmaan.

Palomestarin hevosen ylläpito. Palotoimikunnan esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi⁴⁾ sen hevosen ylläpitämiseen, jonka palomestari G. F. Wasenius oli sitoutunut omalla kustannuksellaan hankkimaan käytettäväkseen tulipalojen sattuessa, lokakuun 1 p:ään asti 300 markan määrärahan sekä oikeutti toimikunnan vastedes palolaitoksen heinien ja kaurain hankintahuutokaupoissa vuosittain tarjoamaan hankittavaksi mainitulle hevoselle tarvittavan heinä- ja kauramäärän.

Sopimus kaupungin avustuksesta lääninvankilalle. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1884 tarjoutunut⁵⁾ ehdoin, että se ainaiseksi vapautettiin velvollisuudesta ylläpitää omaa vankilaa tutkintovangeilleen ja palkkaamasta näille tarvittavaa vartijaa, suorittamaan lääninvankilan uudestirakentamisesta ja laajentamisesta aiheutuista kustannuksista 100,000 markkaa, mikä rahamäärä maksettaisiin kymmenen vuoden kuluessa, kymmenesosa kunakin vuonna, sekä luovuttamaan valtiolle ilmaiseksi vankilan laajentamiseen tarpeellisen alueen. Senaatin vuonna 1886 hyväksytyä valtuuston tarjouksen senaatin siviilitoimituskunta oli määrännyt läänin kuvernöörin tekemään valtuuston tai sen edustajan kanssa asiasta kirjallisen sopimuksen, johon m. m. oli sisällytettävä kaupungin sitoutuminen vuosittain kymmenen vuoden aikana siitä lähtien, jota edeltäneenä vuonna kaupunginvankila kävi sille tarpeettomaksi, vuosittain maksamaan lääninrahastoon 10,000 markkaa, kuitenkin ilman korkoa. Tämän johdosta valtuusto antoi⁶⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi kaupungin puolesta laatia ja allekirjoittaa mainitun sopimuksen.

Pelätyn kolerakulkutaudin ehkäisemistä tarkoittavia toimenpiteitä. Tehdyistä esityksestä kaupunginvaltuusto myönsi⁷⁾ terveydenhoitolautakunnalle pelätyn kolerakulkutaudin vastustamista tarkoittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten enintään 7,000 markan suuruisen määrärahan sekä oikeutti lautakunnan siinä tapauksessa, että tauti todella puhkesi paikkakunnalla, tämän lisäksi käyttämään sen vastustamiseen 20,000 markkaa, mitkä määrärahat erittäin pakottavan tarpeen vaatiessa edelleen sai ylittää.

Sen ohessa terveydenhoitolautakunta anoi, että kaikki likavesi niistä kaupungin taloista, joissa ei ollut viemärijohtoa, heinäkuun 1 p:n ja syyskuun 30 p:n välisenä aikana kuljetettaisiin pois kaupungin toimesta, että terveystoimintaan samaksi ajaksi otettaisiin ylimääräinen tarkastusmies sekä että näihin tarkoituksiin myönnettäisiin määrärahoja yhteensä 6,000 markkaa. Tätä asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto hyväksyen lautakunnan ehdotuksen ylimääräisen tarkastusmiehen palvelukseen ottamisesta myönsi⁸⁾ tämän palkkaamiseen 450 markan määrärahan, mutta päätti muuten, että niiden talojen puhtaanapito, joissa ei ollut viemärijohtoa, oli

¹⁾ Valt. pöytäk. 5 p. lokak. 5 §. — ²⁾ S:n 16 p. marrask. 11 §. — ³⁾ S:n 7 p. syysk. 31 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. maalisk. 17 §. — ⁵⁾ Ks. s. 10 ja 1879—83 kert. s. 181. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 7 p. syysk. 7 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. kesäk. 12 §. — ⁸⁾ S:n s:n 16 §.

hoidettava terveydenhoitolautakunnan toimesta ainoastaan erittäin hellyttävissä tapauksissa, kun talonomistajalle todellisen köyhyyden takia oli todettu olevan mahdotonta huolehtia talonsa puhtaanapidosta tai oli olemassa muita siihen pakottavia seikkoja, jota vastoin terveystoimissa muissa tapauksissa tuli määrätä talonomistajat tarkasti täyttämään velvollisuutensa.

Elintarpeiden tarkastusaseman ylläpitäminen. Terveydenhoitolautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto pidensi ¹⁾ sen ajan, joksi filosofian-tohtori A. O. Aschan oli otettu elintarpeiden tarkastusaseman johtajaksi, vuoden 1889 loppuun. Sen ohessa valtuusto päätti aseman ylläpitämiseen samaan ajankohtaan asti myöntää samansuuruisen rahamäärän kuin aikaisemmin eli 5,480 markkaa vuosittain.

Prostituotujen tarkastusaseman vuokramääräraha. Rahatoimikamarin tekemän esityksen 800 markan määrärahan myöntämisestä prostituotujen naisten tarkastusaseman vuokran suorittamiseen vuodeksi 1887 kaupunginvaltuusto ensin lähetettyään ²⁾ sen talousarviovaliokuntaan tämän mietinnössään ³⁾ antaman puoltavan lausunnon mukaisesti hyväksyi ⁴⁾ edellä mainitun vuoden talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Koiratallin lunastaminen. Tehdystä esityksestä kaupunginvaltuusto valtuutti ⁵⁾ rahatoimikamarin 333:10 markan hinnasta lunastamaan Eläinsuojeluyhdistykseltä sen rankkurin asunnon läheisyyteen rakentaman vajan eli koiratallin, joka oli aiottu poliisin talteen ottamien koirien säilytyspaikaksi.

Vaivaihoitomäärärahojen ylittämiset. Vaivaihoitohallitus ilmoitti kaupunginvaltuustolle, että erinäisiä vaivaihoitoa varten vuodeksi 1885 myönnettyjä määrärahoja oli ylitetty yhteensä 4,701:58 markkaa, kun taas muutamista muista saman vuoden määrärahoista oli jäänyt säästöä yhteensä 5,024:22 markkaa. Ilmoitus ei antanut ⁶⁾ valtuustolle toimenpiteen aihetta.

Tyytymättömyyttä köyhäinavustusta koskevaan vaivaihoitohallituksen päätökseen. Aliupseerin lesken M. Friskin ilmoitettua tyytymättömyytensä hänelle myönnetyn köyhäinavustuksen määrää koskevaan vaivaihoitohallituksen päätökseen hallitus alisti kyseisen päätöksen kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi, mutta valtuusto päätti ⁷⁾ jättää asian hallituksen päätöksen varaan.

Avustuksia asevelvollisten perheille. Tehdystä anomuksesta sekä ensin lähetettyään ⁸⁾ asian vaivaihoitohallitukseen ja kutsuntalautakuntaan kaupunginvaltuusto myönsi ⁹⁾ työmiehen vaimolle A. W. Pitkäselle 15 markan suuruisen kuukausiavustuksen hänelle itselleen ja hänen pienelle lapselleen siksi ajaksi, jonka hänen miehensä, asevelvollinen työmies E. Pitkänen oli vakinaisessa sotapalveluksessa. Hakijan lapsen sen jälkeen kuoltua vaivaihoitohallitus alisti valtuuston harkittavaksi, aiheutiko tämä seikka kenties muutosta valtuuston päätökseen, mutta hallituksen esitys ei aiheuttanut ¹⁰⁾ toimenpidettä valtuuston taholta.

Muurarin vaimon O. K. Heleniuksen anomus saada avustusta siltä ajalta, jonka hänen miehensä muurari V. V. Helenius oli vakinaisessa sotapalveluksessa, oli vuonna 1885 lähetetty ¹¹⁾ vaivaihoitohallitukseen ja kut-

¹⁾ Valt. pöytäk. 16 p. marrask. 10 §. — ²⁾ S:n 7 p. jouluk. 23 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 26. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 28 p. jouluk. 3 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 19 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. tammik. 7 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. syysk. 14 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. tammik. 3 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. helmik. 1 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. syysk. 7 §. — ¹¹⁾ Ks. s. 93.

suntalautakuntaan. Kun viimeksi mainitun lautakunnan lausunnosta oli käynyt ilmi, että muurari Helenius oli kutsuttu vakinaiseen sotapalvelukseen omasta toivomuksestaan, kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ evätä anomuksen, mutta kehoittaa hakijaa siinä tapauksessa, että hän voimassa olevan vaivaihoito-ohjesäännön mukaan katsoi olevansa oikeutettu saamaan avustusta, anomaan sitä asianomaiselta viranomaiselta.

Vaivaihoitohallituksen esittämän tiedustelun johdosta, oliko se avustus, jonka kaupunginvaltuusto vuonna 1885 oli myöntänyt²⁾ työmiehen vaimolle I. M. Pelanderille siksi ajaksi, jonka hänen miehensä asevelvollinen asfalttityöntekijä A. Pelander oli vakinaisessa sotapalveluksessa, maksettava, hänen loma-ajaltaankin, valtuusto päätti³⁾ ilmoittaa, että avustus oli myönnetty edellyttäen, että se maksettiin ainoastaan siltä ajalta, jona virantoimitus esti häntä elättämästä vaimoan, ja että sen maksaminen siis lakkasi hänen tullessaan lomautetuksi.

Kaupungin avustus kansakoulunopettajiston eläkkeitä varten. Sen jälkeen kun läänin kuvernööri senaatin kehoituksesta ja viitaten eläkkeiden myöntämisestä kansakoulunopettajistolle elokuun 5 p:nä 1886 annettuun asetukseen oli määrännyt Helsingin kaupungin ennen s.v. joulukuun 1 p:ää ja sittemmin samaan aikaan joka vuosi lähettämään lääninrahastoon mainitussa asetuksessa säädetty eläkeavustukset, jotka olivat 40 markkaa opettajalta ja 30 markkaa opettajattarelta, valtuusto, lähetettyään⁴⁾ asian rahatoimikamariin tämän ehdotuksen mukaisesti päätti⁵⁾ antaa kamarille tehtäväksi ennen mainittua ajankohtaa maksaa lääninrahastoon kaupungin avustuksen kansakoulunopettajain eläkemaksuja varten vuodelta 1886, 940 markkaa, sekä merkitä kaupungin vuoden 1887 menosääntöehdotukseen tarpeellisen määrärahan samaan tarkoitukseen. Talousarvion käsittelyssä valtuusto kamarin ehdotuksen mukaisesti⁶⁾ puheena olevaan talousarvioon saman suuruisen määrärahan.

Sähkövalaistuksen johtaminen Malminkadun kansakouluun. Kansakoulujen johtokunta oli rahatoimikamarilta anonut, että Malminkadun uuteen kansakoulutaloon ehdotetun kaasuvalaistuksen sijasta järjestettäisiin sähkövalaistus. Kamarin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi⁷⁾ tämän esityksen siinä muodossa, että sähkövalaistuksen järjestäisi ja sitä ylläpitäisi urakoitsija ja että kamarin tuli laatia tätä valaistusta koskeva välikirjaehdotus ja alistaa se valtuuston tutkittavaksi. Tämän johdosta kamari myöhemmin antoi valtuustolle ehdotuksen hovineuvos D. J. Wadénin kanssa tehtäväksi, kyseistä valaistusta koskevaksi sopimukseksi, jonka valtuusto hyväksyi. Sopimuskirja oli seuraavansisältöinen:

Urakkasopimus.

Täten rahatoimikamari antaa hovineuvos D. J. Wadénille urakalle sähkövalaistuksen järjestämisen (Helsingin) kaupungissa IV kaupunginosan kortteliin n:o 69 a Keltanokkaan tonteille n:ot 1 ja 2 Malminkadun varrelle rakennettuun kansakoulutaloon sekä sen hoitamisen kuluvan vuoden lokakuun 1 p:stä lukien alla olevin ehdoin:

1) Puheena oleva valaistus on urakoitsijan asianmukaisesti järjestettävä ja niinä aikoina, jolloin koulussa luokkaopetusta annetaan, hoidettava käyttämällä siihen enintään satakolmekymmentä kappaletta sähkölamppuja, joiden tulee olla rakenteeltaan tarkoituksenmukaiset ja valovoimaltaan vastata ainakin kuuttatoista normaalkynttilää. Lamppujen sijoituksessa urakoitsijan on noudatettava kansakoulujohtokunnan antamia ohjeita.

¹⁾ Valt. pöytäk. 16 p. helmik. 2 §. — ²⁾ Ks. s. 93. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 8 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. syysk. 6 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. lokak. 13 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. jouluk. 3 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. huhtik. 10 §.

2) Urakoitsijan on omalla kustannuksellaan hankittava ja paikoilleen asetettava kaikki valaistukseen tarvittavat koneet ja kaikki muu kalusto samoin kuin myös pantava kuntoon tätä varten tarpeellinen vesijohto. Vedenkulutuksesta aiheutuvat kustannukset suoritetaan kuitenkin kaupunki, joka myös maksutta luovuttaa talon kellarikerroksesta tarpeellisen eristetyn tilan höyry- ja sähkökoneille sekä polttoaineille.

3) Urakoitsija saa tämän tehtävän suorittamisesta kaupungilta seuraavan korvauksen, nimittäin: a) itse asentamistyöstä 6,400 markkaa kerta kaikkiaan, mikä rahamäärä hänelle maksetaan ennakolta tätä sopimuskirjaa allekirjoitettaessa; sekä b) valaistuksen ylläpitämisestä 4,368 markkaa vuosittain, mikä määrä hänelle maksetaan joka vuosi kesäkuun 15 p:nä ja joulukuun 15 p:nä, 2,184 markkaa kullakin kerralla.

4) Kaikki valaistukseen käytetyt johdot, lamput, lampunvarret ja varusteet joutuvat urakka-ajan päättyessä kaupungin omaisuudeksi.

5) Jos rahatoimikamari havaitsee urakoitsijan osoittaneen huolimattomuutta tai taidon puutetta tehtävänsä asianmukaisessa täyttämässä, on kamarilla oikeus enemmittä mutkitta erottaa hänet urakasta. Ellei häntä siitä eroteta, hän on velvollinen sinä aikana, jolloin sähkövalaistus on keskeytettävä, kustantamaan muun tyydyttävän valaistuksen, jonka kansakoulujohtokunta siinä tapauksessa, että urakoitsija sen laiminlyö, hankkii. Samalta ajalta hän myöskin menettää kaiken sen korvauksen, joka tämän sopimuskirjan perusteella olisi hänelle kuulunut valaistuksesta. Ellei keskeytys kestä yhtä koulupäivää kauemmin, ei urakoitsijalle kuitenkaan koidu muuta seuraamusta kuin että edellä kosketeltu korvaus mainitulta päivältä pidätetään.

6) Jos urakoitsija kuolee urakka-ajan kestäessä, ovat hänen oikeudenomistajansa velvolliset ja oikeutetut edellä mainitun tehtävän suorittamisessa astumaan hänen tilalleen kuluvan lukuvuoden loppuun. Mutta urakan jatkaminen siitä eteenpäin riippuu mainittujen oikeudenomistajain ja rahatoimikamarin kesken tehtävästä eri sopimuksesta.

7) Niiden velvoitusten täyttämistä, joihin urakoitsija tällä sopimuksella on sitoutunut, sekä kaikkien niiden kustannusten ja vahinkojen korvaamisesta, jotka voivat johtua siitä, ettei urakoitsija täytä mainittua sitomusta, samoin kuin hänelle suoritettujen ennakkomaksujen korvaamisesta hän on velvollinen antamaan rahatoimikamarille sen hyväksymän pätevän takauksen tai muun tyydyttävän vakuuden.

Lisämääräraha kansankirjastolle. Tehdystä esityksestä kaupunginvaltuusto oikeutti¹⁾ kansankirjaston ja lukusalin toimikunnan käyttämään vuoden 1885 kirjain ja sanomalehtien ostomäärärahasista jääneen 1,343: 16 markan suuruisen säästön samaan tarkoitukseen vuonna 1886, kuitenkin lausuen toivomuksen, että edellä mainitunlaisia virheitä vastedes vältettäisiin.

Määrärahoja viemärikanavia varten. Teurastajamestari C. Lindrothin esittämän anomuksen, että viemärikanava tehtäisiin lähinnä Kolmikulmaista toria sijaitsevaan kaltevaan osaan Erottajaa, kaupunginvaltuusto hyväksyi²⁾ rahatoimikamarin sitä puollettua; tarkoitukseen myönnettiin 240 markan suuruinen määräraha.

Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto edelleen myönsi³⁾ 320 markan määrärahan Hakasalmenkadun alla olevan viemärikanavan jatkamiseen 160 jalkaa eteenpäin.

Terveydenhoitolautakunnan esityksen, että Fabianinkadun alla olevaa viemärikanavaa jatkettaisiin mainitun kadun varrella olevasta talosta n:o 23 taloon n:o 21, kaupunginvaltuusto lähetettyään⁴⁾ sen rahatoimikamariin myöntyi⁵⁾ tämän puoltavan lausunnon mukaisesti; tarkoitukseen myönnettiin 300 markan suuruinen määräraha.

Rahatoimikamarin tekemän esityksen, että kaupungin vuoden 1887 talousarvioon merkittäisiin 1,900 markan määräraha viemärikanavan laskemiseen Pohj. Esplanaadikatuun sen talosta n:o 39 Mikaelinkatuun asti,

¹⁾ Valt. pöytäk. 30 p. maalisk. 18 §. — ²⁾ S:n 7 p. syysk. 33 §. — ³⁾ S:n 21 p. syysk. 10 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. syysk. 10 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. syysk. 11 §.

kaupunginvaltuusto ensin lähetti¹⁾ talousarviovaliokuntaan, minkä jälkeen se tämän valiokunnan talousarviomietinnössään²⁾ antaman puoltavan lausunnon mukaisesti hyväksyttiin³⁾.

Katuvalaistusajan pidentäminen. Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto hyväksyi⁴⁾ valaistusvuoden aikataulun muutoksen, jonka mukaan katuvalaistus jatkuisi toukokuun 15 p:ään eikä vain huhtikuun 30 p:ään, ja myönsi tähän tarkoitukseen kuluvaksi vuodeksi 700 markan määrärahan.

Kaasun tilavuuden mittauskojeen asettaminen. Kaasuntarkastajan, vapaaherra A. B. af Schulténin tekemän esityksen, että erityiseen kaupungin luovuttamaan huoneeseen asetettaisiin kaupungin omistama, varastusuojassa säilytetty tilavuuden mittauskoje kaasukellon tarkastusta varten, kaupunginvaltuusto ensin lähetettyään⁵⁾ sen rahatoimikamariin tämän lausunnon mukaisesti epäsi⁶⁾; sitä vastoin valtuusto kamarin ehdotuksesta suostui siihen, että mainitun kojeen sai asettaa yliopiston tähän tarkoitukseen käytettäväksi luovuttamaan huoneeseen.

Maitolasista tehtyjen kattolevyjen asettaminen katulyhtyihin. Kaasuntarkastajan ehdotuksen ja rahatoimikamarin esityksen mukaisesti kaupunginvaltuusto valtuutti⁷⁾ kamarin tekemään Helsingin kaasuvalaistusosakeyhtiön kanssa sopimuksen siitä, että yhtiö toimitti kaupungin katujen ja yleisten paikkain kaasulyhtyjen kattolasien vaihtamisen n.s. maitolasista tehtyihin kattolevyihin saaden siitä korvaukseksi kaupungilta 800 markkaa kerta kaikkiaan sekä sitoutuen ilman eri hyvitystä vastedes asianmukaisesti pitämään kunnossa mainituissa lyhdyissä olevat maitolasit ja niiden kuluessaan menettäessä valkean värinsä vaihtamaan ne uusiin samanlaisiin.

Hätäaputöiden järjestäminen. Sitten kun vaivashoitohallitus vallitsevan työnpuutteen johdosta oli esittänyt, että ryhdyttäisiin erityisiin toimenpiteisiin työansion järjestämiseksi kaupungin ruumiillisen työn tekijöille, kaupunginvaltuusto heti myönsi⁸⁾ 10,000 markan määrärahan Pursimies- ja Oikokatujen tasoitustöiden aloittamiseksi samalla määräten, ettei näitä töitä ollut annettava urakalle, vaan että ne oli suoritettava kaupungin laskuun alhaisesta päiväpalkasta ja muuten järjestettävä todellisina hätäaputöinä kaupungin omille työntekijöille, joita niihin sen tähden etusijassa oli otettava. Sen ohessa valtuusto asetti valiokunnan, johon kuuluivat vtt Sandberg, Tallqvist ja Brummer sekä oikeusraatimies E. Öhman ja kaupungininsinööri F. O. Ehrström ja joka sai tehtäväkseen laatia ehdotuksen näiden töiden lisäksi mahdollisesti tarvittavista hätäaputöistä ja niitä varten tarpeellisten varojen hankkimisesta. Valiokunta ryhtyi sen jälkeen toimenpiteisiin töiden aloittamiseksi viipymättä edellä mainituilla kaduilla. Näihin töihin otettu työvoima nousi 220 mieheen, joilla kaikilla oli kotipaikkaoikeus kaupungissa, ja päiväpalkka vaihteli 80 pennistä 1:20 markkaan. Valiokunnan ehdotuksesta valtuusto sen jälkeen päätti⁹⁾:

1) puolestaan hyväksyä rakennuskonttorin laatimat Pursimies-, Oiko-, Raatimies- ja Hietalahdenkatujen tasoitusta osoittavat profiilipiirustukset

¹⁾ Valt. pöytäk. 7 p. jouluk. 21 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 25. — ³⁾ Valt. pöytäk. 28 p. jouluk. 3 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. huhtik. 7 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. helmik. 3 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. maalisk. 4 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. toukok. 9 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. tammi-
mik. 6 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. helmik. 14 §.

sekä antaa konttorille tehtäväksi laatia myöskin Neitsytpolun profiili-piirustuksen;

2) valtuuttaa rahatoimikamarin ottaen huomioon töiden suoritus-tavasta annetut määräykset antamaan suorittaa sekä Pursimies- ja Oikokatujen että myös Raatimieskadun, Neitsytpolun ja Hietalahden-kadun tasoituksen nyt mainitussa järjestyksessä sikäli kuin se havaittiin tarpeelliseksi työansion hankkimiseksi työnhakijoille; kamarin tuli joka kerta kun uusi työ pantiin alulle ilmoittaa siitä valtuustolle; sekä

3) myöntää näitä töitä varten enintään 40,000 markkaa, mitkä varat rahatoimikamari oikeutettiin ottamaan lainaksi kahta vuotta lyhyem-mäksi ajaksi pääasiassa käyttäen kaupungin vuoden 1886 talousarvioon otettua kassakreditiiviä.

Rahatoimikamari ilmoitti ¹⁾ myöhemmin, että tasoitustyöt Pursimies-kadulla ja Oikokadulla oli pääasiassa suoritettu loppuun ja Raatimieskadun ja Neitsytpolun vastaavat työt aloitettu. Myöhemmin kamari ilmoitti ²⁾, että hätäaputyöt olivat pysähtyneet alhaiseksi määrätyn päiväpalkan takia. Oikokadulla oli työt silloin kokonaan loppuun suoritettu, Pursimieskadulla kaikki louhimistyöt ja suurin osa täyttämistöistä. Raatimieskadulla oli niinkään louhimistyöt suoritettu, mutta erinäisiä täyttämistöitä oli jäl-jellä, ja Neitsytpolulla oli vain eräät suurehkot louhimistyöt ehditty suorittaa.

Vuokra-avustus vankeusyhdistyksen majalalle. Vankeusyhdistyksen kes-kustoimikunnan esittämän anomuksen saada kaupungin varoista avustusta yhdistyksen perustamalle vapautettujen miesvankien majalalle kaupungin-valtuusto ensin lähetettyään ³⁾ sen rahatoimikamariin hyväksyi ⁴⁾ myön-täen keskustoimikunnalle 50 markan kuukausimäärärahan huoneiston vuokraamiseksi majalalle vuokravuodeksi 1886—87.

Vuokra-avustus lasten työhuoneelle. Sokeainkodin johtajattaren neiti H. M. Ingmanin y. m. esittämän anomuksen 1,200 markan suuruisen vuokra-avustuksen myöntämisestä suunnitellulle uudelle köyhien lasten työhu-oneelle, joka järjestettäisiin samanlaiseksi kuin hakijain aikaisemmin perus-tama lasten työhuone, kaupunginvaltuusto ensin lähetettyään ⁵⁾ sen raha-toimikamariin hyväksyi ⁶⁾, kuitenkin ainoastaan vuodeksi.

Määräraha kansantajuisia esitelmiä varten. Helsingin työväenyhdis-tyksen anomuksen 1,500 markan avustuksen myöntämisestä yhdistyksen kansantajuisten esitelmien aiheuttamien kustannusten suorittamiseen vuonna 1887 kaupunginvaltuusto lähetti ⁷⁾ talousarviovaliokuntaan. Tä-mään talousarviomietinnössään ⁸⁾ antaman puoltavan lausunnon mukai-sesti valtuusto sen jälkeen talousarvion käsittelyssä päätti ⁹⁾ myöntyä anomukseen.

Kaupungille lahjoitettujen rahastojen kirjanpito, hoito ja käyttö. Kaupun-gin vuoden 1884 tilien tarkastajat olivat esittäneet erinäisiä toivomuksia ¹⁰⁾, jotka koskivat rahatoimikamarin hoidettavina olevien kaupungille lahjoit-tettujen rahastojen hoitoa sekä niiden tuoton käyttöä. Tämän johdosta kamari vuonna 1886 teki kaupunginvaltuustolle esityksen ¹¹⁾, jossa ehdotetiin toisaalta erinäisten rahastojen korkojen käyttöön, toisaalta rahastojen kirjanpitoon tehtäväksi muutoksia. Tämä esitys perustui kamarin asetta-

¹⁾ Valt. pöytäk. 30 p. maalisk. 13 §. — ²⁾ S:n 18 p. toukok. 11 §. — ³⁾ S:n 27 p. huhtik. 18 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. toukok. 13 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. toukok. 2 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 18 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. marrask. 3 §. — ⁸⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 26. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 28 p. jouluk. 3 §. — ¹⁰⁾ Ks. s. 94. — ¹¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 7.

man valiokunnan mietintöön ¹⁾ ja valiokunnan laatimaan kaupungin rahastoja ja niiden tilaa valaisevaan katsaukseen ¹⁾. Sen jälkeen kun asiakirjat valtuuston päätöksen ²⁾ mukaisesti oli julkaistu painosta, valtuusto rahatoimikamarin hoidossa olevien rahastojen korkojen käytön suhteen hyväksyi ³⁾ mainitun valiokunnan ehdottamat ja kamarin puoltamat määräykset, nimittäin:

1) että kaupungin vaivahoidon, kansakoululaitoksen tai terveydenhoidon hyväksi ilman määräästä niiden vuotuisten korkojen jakamisesta lahjoitettujen J. Sederholmin, N. Heidenstrauchin, C. J. Nordenstamin, J. D. Weckströmin, Suomen vapaamuurariloošien, Medborgarkassan-rahaston, Helsingin kaupungin kirkonvaivaisrahaston, Viaporin koulu-, vaivahoito- ja työhuonelaitoksen, L. Sederholmin, C. O. af Forselles'in, J. Mobergin, J. A. Ehrenströmin, keisari Nikolai I:n, keisari Nikolai I:n ja hänen puolisonsa, A. Ekholmin, C. Ch. Schulinin, W. Elgin (köyhäinkoulun rahaston), Helsingin tanssiseurain ja E. Soltikoffin rahastojen sekä perintöruhtinas Nikolai Aleksandrovitschin rahaston (kaupungin asukkaitten keskuudessa kerätyn hänen mukaansa nimitetyn osaston perustamiseksi kaupungin kuumesairaalaan) vuotuisten korkojen jatkuvasti kuten siihenkin asti tuli sisältyä kaupunginkassaan;

2) että köyhien avustamiseksi siten, että niiden korot jaettiin, lahjoitettujen C. G. Hänellin, P. Demidoffin, O. Palmbladin, G. C. Brobergin, L. Oikelinin, M. C. Mattheiszenin, C. Othmanin, A. F. Sierckin, W. Elgin (»kainojen köyhäin» rahasto), C. Sierckenin, E. M. Lampan, H. Ch. Gripenbergin (kaksi eri rahastoa), M. Weckströmin ja L. Gardbergin rahastojen vuotuiset korot käytti vaivahoitohallitus ja A. S. Arosinin rahaston korot kaupungin maistraatti ja kirkkoherra yhteisesti, kumpaisessakin tapauksessa ottaen huomioon lahjoittajain jakoa koskevat määräykset;

3) että avustuksiksi, apurahoiksi ja palkkioiksi koulunoppilaille lahjoitettujen C. O. Cronstedtin, J. H. von Guttoffskijn ja C. P. Nybergin yhteisen rahaston, Helsingin anniskeluosakeyhtiön rahaston ja keisari Aleksanteri II:n rahastojen (2 kpl., kerätyt kaupungin asukkaiden keskuudessa vuoden 1880 maaliskuun 2 p:n hallitusriemujuhlan johdosta) koroista ensiksi mainitun rahaston korot oli kansakoulujohtokunnan käytettävä avustuksiksi kansakoulujen varattomille oppilaille ja muiden rahastojen korot asianomaisten koulunjohtokuntain apurahoiksi ja palkinnoiksi kansakoulujen ja reaalikoulun oppilaille;

4) että lastenkodin hyväksi lahjoitettujen J. P. Chrogeliuksen ja H. Arnellin rahastojen korot oli Rouvasväenyhdistyksen käytettävä tarkoituksensa, kuitenkin lukuun ottamatta viimeksi mainitusta rahastosta eräälle palvelijattarelle hänen elinajakseen maksettavaa määrärahaa; sekä

5) että K. W. Törmälän lahjoitus vanhojen palvelijattarien kodin pohjarahastoksi sekä Helsingin anniskeluosakeyhtiön lahjoitus pahantapaisten lasten turvakodin pohjarahastoksi oli jatkuvasti pidettävä korkoa kasvamassa ja korot lisättävä pääomaan sekä kysymys niiden tuoton käytöstä toistaiseksi jätettävä sillensä.

Sen ohessa kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin hoidossa olevien rahastojen kirjanpitoa koskevassa kysymyksessä hyväksyi seuraavat valiokunnan ehdottamat ja kamarin puoltamat määräykset, nimittäin:

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 7. — ²⁾ Valt. pöytäk. 16 p. helmik. 13 §. — ³⁾ S:n 2 p. maalisk. 2 §.

6) että kaikki kohdassa 1) mainitut rahastot lukuun ottamatta W. Elgin (ks. kohtaa 8), Helsingin tanssiseuran (ks. s:n), perintöruhtinas Nikolai Aleksandrovitschin (ks. kohtaa 7) ja E. Soltikoffin (ks. s:n) rahastoja oli kirjattava yhteiselle tilille, kuitenkin siten, että rahastot jokaisen vuoden päättyessä oli siirrossa nimeltä ja pääomamäärältä eriteltävä;

7) että kuumesairaalle lahjoitetut perintöruhtinas Nikolai Aleksandrovitschin ja E. Soltikoffin rahastot oli kirjattava samalle tilille ja tilinpäätöksessä nimeltä ja pääomamäärältä eriteltävä;

8) että samalla tavalla oli meneteltävä köyhäinkoulua varten lahjoitetun W. Elgin rahaston ja Helsingin tanssiseuran Bell-Lancasterkoulun rahaston suhteen;

9) että C. G. Hanellin, P. Demidoffin, O. Palmbladin, G. C. Brobergin, L. Oikelinin, M. C. Mattheiszenin ja C. Othmanin rahastot, joiden vuosikoron vaivashoitohallitus jakoi, oli vietävä yhteiselle tilille, kuitenkin siten, että rahastojen nimet, pääomat ja kertyneet korot oli eriteltävä;

10) että samoin seuraavat kaupungin köyhille lahjoitetut rahastot, nimittäin A. F. Sierckin, W. Elgin kainojen köyhien, C. Sierckenin ja E. M. Lampan rahastot, H. Ch. Gripenbergin eläkerahasto sekä M. Weckströmin ja L. Gardbergin rahastot oli vietävä kirjoihin yhteiselle tilille, kuitenkin erittelemällä rahastojen nimet, pääomat ja kertynyt korko;

11) että reaalikoulun molemmat stipendirahastot, joista toinen oli Helsingin anniskeluosakeyhtiön lahjoittama, toinen kerätty vuoden 1880 maaliskuun 2 p:n hallitusriemujuhlan johdosta, myöskin oli yhdistettävä samalle tilille merkitsemällä rahastojen nimet, pääomamäärät ja korot tilinpäätöksessä erikseen;

12) että H. Ch. Gripenbergin ja Helsingin anniskeluosakeyhtiön lahjoitukset huonosti hoidettujen ja pahantapaisten lasten turvakodin hyväksi, niinkään oli vietävä yhteiselle tilille edellä mainitulla tavalla; samoin kuin

13) että kaikille muille rahastoille, nimittäin C. O. Cronstedtin, J. H. von Gutofskijn ja C. P. Nybergin yhteisesti lahjoitetulle rahastolle, A. S. Arosinin rahastolle, vuoden 1880 maaliskuun 2 p:n hallitusriemujuhlan johdosta kansakoulujen hyväksi kerätylle rahastolle, J. P. Chrogeliuksen, H. Arnellin ja K. W. Törmälän rahastoille, sekä kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahastolle oli kirjoissa avattava erityiset tilit.

Edellä mainittu valiokunta oli mietinnössään myöskin ehdottanut, että kaupunginvaltuusto tekisi päätöksen kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahaston käytöstä; tämä rahasto oli näet saavuttanut 10,000 markan määrän, johon sen valtuuston vuonna 1875 tekemän päätöksen ¹⁾ mukaan tuli nousta, ennenkuin kysymys sen käytöstä otettiin harkittavaksi. Kaupunginvaltuusto lähetti ²⁾ asian tämän osan valiokuntaan, johon kuuluivat vtt Borgström ja Lindholm sekä yliopettaja F. V. Heikel ja joka sai tehtäväkseen laatia rahaston käyttämistä tarkoitukseensa koskevan ehdotuksen. Tämän valiokunnan asiasta antaman mietinnön ³⁾ saavuttua valtuusto pääasiallisesti valiokunnan ehdotuksen mukaisesti päätti ⁴⁾:

että kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahasto vastedes oli säilytettävä pääomamäärältään 10,000 markan suuruisena, että kaupungin rahatoimilaitoksen tuli sitä hoitaa ja että sen korot oli jaettava kaupungissa

¹⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 60—61. — ²⁾ Valt. pöytäk. 9 p. maalisk. 17 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 19. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 26 p. lokak. 25 §.

olevien vähintään neljäkymmenen vuoden ikäisten hyväksi arvosteltujen palvelijain ja palvelijattarien kesken;

että anomukset päästä osallisiksi näistä apurahoista otettaisiin vastaan ajoissa julkaistun ilmoituksen nojalla lokakuun kuluessa ja että ne ratkaisisi kaupunginvaltuuston vuosittain asettama kolmimiehinen valiokunta, jonka valtuuston varsinaisessa joulukuun kokouksessa tuli valtuustolle ilmoittaa toimitettu avustusten jako; avustummäärien tuli vaihdella 50:stä 100 markkaan, ja rahatoimikamarin huolehtia niiden tallettamisesta säästö-laitokseen; sekä

että tehtyjä avustusanomuksia tutkittaessa etusija oli annettava sille, joka oli kauan aikaa pysynyt samassa toimessa, ennen sellaista, joka usein oli vaihtanut paikkaa, vanhemmalle hakijalle ennen samanarvoista nuorempaa ja naispuoliselle ennen samanarvoista miespuolista sekä että palvelija tai palvelijatar, joka kerran oli saanut apurahan, voi saada sellaisen uudestaan viiden vuoden kuluttua.

Erinäisten vaivaihoidon hyväksi lahjoitettujen rahastojen sijoittaminen. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1885 lähettänyt ¹⁾ valiokuntaan vaivaihoidon hallituksen tekemän esityksen, että erinäisten vaivaihoidon hyväksi lahjoitettujen rahastojen hallintoa muutettaisiin siten, että niiden tuotto tulisi olemaan 6 % 4 ½ %:n sijasta sekä että rahamäärä, joka vastasi 1 ½ % näistä rahastoista, myönnettäisiin hallitukselle lukien marraskuun 1 p:stä 1882. Valiokunnan mietinnössään esittämän ehdotuksen johdosta valtuusto vuonna 1886 päätti ²⁾ valtuuttaa rahatoimikamarin korkeimman mahdollisen koron saamiseksi puheena oleville rahastoille antamaan ne lainaksi täysin varmaa kaupunki- tai maakiinteistöön myönnettyä kiinnitystä vastaan, mutta muuten evätä hallituksen esityksen.

J. A. J. Pippingsköldin rahaston hoito. Maistraatti anoi, että professori J. A. J. Pippingsköldin turvattomien äitien hyväksi lahjoittama rahasto kirjattaisiin rahatoimikonttorissa ja sen varat säilytettäisiin kaupunginkassan holvissa, kunnes lahjoittajan edellyttämä yhdistys tai laitos otti rahaston hoidettavakseen tai siitä kenties toisin määrättiin. Lähetettyään ³⁾ asian rahatoimikamariin kaupunginvaltuusto kamarin lausunnon mukaisesti päätti ⁴⁾ ilmoittaa maistraatille, ettei mikään estänyt asettamasta mainittua rahastoa kamarin hallinnon alaiseksi kamarin ollessa velvollinen rahaston korkovaroista suorittamaan ne maksut, jotka maistraatti lahjoituskirjan määräysten nojalla kamarille esitti; jos taas maistraatti itse aikoi hoitaa rahaston hallinnon, oli sillä oikeus säilyttää rahaston varat kaupungin kassaholvissa lukitussa lippaassa, mutta siinä tapauksessa rahatoimilaitoksen ei tullut mitenkään puuttua rahaston kirjanpitoon.

Klara Wilhelmina Törmälän rahaston tilit. Rahatoimikamari antoi kaupunginvaltuustolle kaupunginkamreerin laatimat Klara Wilhelmina Törmälän testamenttirahaston tilit vuodelta 1885. Asia ei antanut ⁵⁾ valtuustolle toimenpiteen aihetta.

Avustusten antaminen kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahastosta. Kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahastoa koskevien määräysten ⁶⁾ mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ asettaa kolmijäsenen valtiokunnan jakamaan avustuksia rahaston korkovaroista ja valitsi ⁸⁾ sen jäse-

¹⁾ Ks. s. 94. — ²⁾ Valt. pöytäk. 2 p. helmik. 15 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 6 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. marrask. 14 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. maalisk. 11 §. — ⁶⁾ Ks. s. 156. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 26 p. lokak. 25 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. marrask. 20 §.

niksi vtt Borgströmin, Schildtin ja Lindholmin. Valiokunta ilmoitti sen jälkeen myöntäneensä 50 markan suuruiset avustukset kahdelletoista palvelijattarelle, nimittäin Ch. W. Westerlundille, A. F. Lampénille, I. S. Nybergille, M. Johansdotterille, A. S. Ahlstenille, M. Ch. Ahlrotille, S. Heleniukselle, A. S. Näsmanille, E. U. Lihrille, H. Ch. Lindqvistille, M. H. Sarfille ja G. Gröndalille. Valiokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti¹⁾:

antaa rahatoimikonttorin toimesta tallettaa jokaiselle näistä palvelijattarista säästöpankkutilille 50 markkaa;

julkisen tiedoksiannon jälkeen antaa siten palkittujen palvelijattarien rahatoimikamarista saada mainitut säästöpankkikirjat ynnä jättämänsä todistukset; sekä

samaton ilmoituksen jälkeen rahatoimikonttorissa antaa muille hakijoille takaisin heidän jättämänsä palvelus- ja mainetodistukset.

Kaupungin vuoden 1887 meno- ja tulosääntö. Maistraatti antoi kaupunginvaltuustolle Helsingin kaupungin meno- ja tuloarvion vuodelle 1887²⁾, joka oli laadittu rahatoimikamarin vastaavan ehdotuksen³⁾ johdolla, ynnä siihen liittyvät asiakirjat. Valtuusto lähetti⁴⁾ asian jo aikaisemmin asetettuun⁵⁾ talousarviovaliokuntaan, johon kuuluivat vtt Tallqvist, Brummer, Kurtén, Grönqvist, Runeberg, Schildt ja Kullhem. Sen jälkeen antamassaan mietinnössä⁶⁾ valiokunta ehdotti maistraatin ehdotukseen erinäisiä muutoksia.

Kaupunginvaltuuston talousarvion käsittelyssä⁷⁾ vahvistaman vuoden 1887 meno- ja tulosäännön⁸⁾ loppusummat olivat seuraavat:

M e n o t.

I. Kaupungin velat	Smk	216,877: 69
II. Kaupungin virastot	»	167,380: —
III. Kunnallishallinto	»	139,952: 33
IV. Katuvalaistus	»	80,619: 03
V. Palolaitos	»	58,274: 45
VI. Poliisi- ja vankeinhoito	»	163,914: —
VII. Terveysten- ja sairaanhoito	»	40,063: —
VIII. Vaivaishoito	»	128,671: 50
IX. Opetustoimi	»	267,833: 28
X. Kaupungin yleiset rasitukset	»	325,821: 24
XI. Vesijohto	»	53,250: —
XII. Yleiset työt	»	630,230: —
XIII. Eläkkeet	»	4,639: 98
XIV. Sekalaista	»	421,400: —
Yhteensä Smk		2,698,926: 50

T u l o t.

Arvioitu säästö vuodesta 1886	Smk	75,000: —
I. Korot	»	30,051: 75
II. Tontinlunastukset	»	24,940: —

¹⁾ S:n 29 p. jouluk. 5 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 25. — ³⁾ S:n n:o 23. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 7 p. jouluk. 2 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. marrask. 19 §. — ⁶⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 26. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 28 p. jouluk. 3 §. — ⁸⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 27.

III.	Kaupungin kiinteä omaisuus	Smk	167,805: —
IV.	Tonttiverot	»	1,900: —
V.	Tuloa tuottavat oikeudet	»	381,709: —
VI.	Sekalaiset tulot	»	348,892: 20
VII.	Valtionavut	»	144,015: 23
VIII.	Vesijohto	»	157,000: —
IX.	Lainat	»	695,430: —
X.	Taksoitus	»	672,183: 32

Yhteensä Smk 2,698,926: 50

Vuoden 1886 talousarvioon verraten vahvistetussa vuoden 1887 talousarviossa on havaittavissa erinäisiä muutoksia, joista tärkeimpiä seuraavassa kosketellaan.

M e n o s ä ä n t ö. Ensimmäiseen pääluokkaan, Kaupungin velat, merkityt määrärahat lisääntyivät vuoden 1886 vastaavaan pääluokkaan verrattuna 15,144: 98 markkaa. Uusina erinä tulivat tähän 1,310 markan suuruinen kuoletuslisä viertotieobligatioiden kuoletusrahastoon sekä 12,400 markan määräraha vesijohtolainan ensimmäistä kuoletusta varten. Kassakreditiin provisio- ja korkomäärärahaa korotettiin sen ohessa 2,000 markkaa. Sitä vastoin alennettiin m. m. raatihuonerakennusta varten otetun lainan kuoletus- ja korkomäärärahoja 180: 64 markkaa sekä vesijohtolainan korkomäärärahaa 310 markkaa. — Toisessa pääluokassa, Kaupungin virastot, lisäys oli 2,407: 73 markkaa. Tässä kohdassa korotettiin pääasiallisesti vuonna 1885 hyväksytyyn uuden palkkaussäännön¹⁾ johdosta maistraatin määrärahoja yhteensä 10,000 markkaa, raastuvanoikeuden yhteensä 25,500 markkaa sekä maistraatin ja raastuvanoikeuden yhteisten apulaisten ja palveluskunnan määrärahoja yhteensä 4,614: 40 markkaa, sekä tarverahoja 1,000 markkaa jota vastoin määräraha maistraatin ja raastuvanoikeuden jäsenille korvauksiksi lakkautetuista perunkirjoitus- ja perinnönjakoprocenteista, 35,000 markkaa, poistettiin kokonaan ja eläkemäärärahat siirrettiin uuteen pääluokkaan, kolmanteentoista (ks. alemm.). — Kolmannessa pääluokassa, Kunnallishallinto, oli havaittavissa lisäystä 4,822: 65 markkaa. Uusia olivat tässä pääluokassa 2,600 markan määräraha metrijärjestelmän mukaisten painojen ja mitta-astiaien ostamiseksi²⁾ tuulaakikonttoriin, 900 markkaa Kaivopuiston päällysmiehen palkkaamiseksi rakennuskonttoriin sekä 2,000 markkaa tarveaineiden vartijain palkkaamiseksi samaan konttoriin. Sitä vastoin jäi tämän konttorin kohdalta pois 2,000 markan suuruinen määräraha muutetun kaupunginasemakaavan ehdotuksen puhtaaksiirtämistä ja kopioimista varten sekä 4,800 markan määräraha It. viertotien huvilain mittauksia, kartoittamista ja uutta jaoitusta varten. Muista muutoksista oli huomattava, että rahatoimikamarin jäsenten palkkioita laskettuina uuden 20 markan arvioperusteen mukaan kokoukselta korotettiin 3,200 markkaa ja kamarin tarverahoja 400 markkaa; edelleen kaupunginkamreerin palkkaa (uusi ikälisäys lukuun otettuna) 1,308: 33 markkaa, kaupunginkasööriin 800 markkaa, tuulaakikonttorin vahtimestarien yhteensä 342: 88 markkaa, satamakonttorin nuoremman vahtimestarin 100 markkaa ja rakennuskonttorin kirjanpitäjän 900 markkaa, jota vastoin kaupunginvaltuuston kanslian vahtimestarin palkkaa vähennettiin 200 markkaa sekä tuulaakikonttorin määrärahaa

¹⁾ Ks. s. 80 ja seur. — ²⁾ Ks. s. 148.

vaakojen ostoon 200 markkaa ja tarverahamäärärahaa niinikään 200 markkaa. Rahatoimikamarin kanslia-apulaisten ja vahtipalveluskunnan määrärahan sijaan, joka oli ollut suuruudeltaan 2,400 markkaa, merkittiin 1,200 markan määräraha kanslia-apulaista ja toinen 800 markan suuruinen vahtimestaria varten; viimeksi mainitun vuosipalkka oli siihen asti ollut 600 markkaa. — Neljännen pääluokan, Katuvalaistus, kokonaismäärä lisääntyi 6,526: 53 markkaa, mistä 4,586: 53 markkaa tuli kaasuväläistuksen ja 1,940 markkaa tärpätti- ja petroolivalaistuksen osalle. Kummassakin ryhmässä lisääntyi lyhtyjien lukumäärä, jälkimmäisessä m. m. Kaivopuiston itäisen huvila-alueen valaistusta varten. — Viides pääluokka, Palolaitos, osoitti määrärahan lisäystä yhteensä 1,002: 35 markkaa. Tässä huomataan uusi 1,000 markan määräraha höyryruiskun korjaamiseen sekä korotettiin m. m. lämmitys- ja valaistusmäärärahoja yhteensä 305: 25 markkaa ja palkkausmäärärahoja 970 markkaa, kun taas uuden kaluston ostomääräraha supistui 1,350 markkaa. — Kuudes pääluokka, Poliisi- ja vankeinhoito, kohosi 2,068 markkaa lisäyksen aiheutuessa poliisimestarille ja alipoliisimestarille myönnettyistä henkilökohtaisista palkanlisäyksistä, jotka olivat edelliselle 2,000 markkaa ja jälkimmäiselle 1,000 markkaa. Sitä vastoin poliisilaitoksen tallin määrärahat supistuivat heinien ja kaurain hintain alenemisen johdosta yhteensä 782 markkaa ja toisen poliisivartiokonttorin huoneiston vuokra 150 markkaa. — Seitsemännessä pääluokassa, Terveyden- ja sairaanhoito, kokonaissumma väheni 1,873: 35 markkaa. Tästä jäivät kokonaan pois 2,100 markan määräraha erästä sairaalanvuokraa varten ja 2,000 markan määräraha uuden sairaalan kalustoa varten. Sen sijaan korotettiin naislääkärin palkkaamiseen ¹⁾ myönnettyä määrärahaa, joka aikaisemmin oli laskettu ainoastaan viideltä kuukaudesta, 1,566: 65 markkaa, jolloin se merkittiin koko vuodeksi, edelleen määrärahaa sairaalatarvekaluja ja sekalaisia kustannuksia varten 500 markkaa sekä elintarpeiden tarkastusaseman ylläpitomäärärahaa 100 markkaa. — Kahdeksannessa pääluokassa, Vaivahoito, määrärahan summa lisääntyi 7,961: 50 markkaa. Uusi oli tässä pääluokassa 420 markan määräraha sairaanhoitajattaren palkkaamiseksi vaivaistalon lastenosastolle.

Sen ohessa lisättiin tarkastusmatkoista suoritettavien korvausten määrärahaa 150 markkaa, köyhien suoranaisten avustusten määrärahaa 7,000 markkaa, vaivaistalon ulkopuolella annetun sairaanhoidon määrärahaa 200 markkaa, määrärahaa mielisairaiden henkilöiden hoidon kustantamiseksi Lapinlahden hoitolaitoksessa ja Seilin sairaalassa 500 markkaa, arvaamattomiin tarpeisiin ja sekalaisiin menoihin myönnettyä määrärahaa niinikään 500 markkaa sekä asevelvollisten perheiden avustusmäärärahaa 180 markkaa. Yksi ainoa määräraha supistui, nimittäin vaivaistalon korjaustöiden määräraha 988: 50 markkaa. — Yhdeksännessä pääluokassa, Opetustoimi, lisäys oli 18,148: 11 markkaa. Uutena määrärahana merkittiin tähän 12,154 markan avustus käsityöläiskouluille ²⁾ ennen veistokoululle myönnetyn 5,000 markan sijasta. Uusia olivat myöskin 940 markan määräraha asetuksen mukaisen avustuksen suorittamiseksi kansakoulunopettajain eläkkeitä varten ³⁾, 600 markkaa koulukirjaston pohjarahastoksi sekä 800 ja 600 markkaa vahtimestarin ja talonmiehen palkkaamiseksi Annankadun kansakouluun. Kansakoulujen menoarviossa korotettiin sen ohessa määrärahoja opettajain ja opettajattarien palkkausta varten

¹⁾ Ks. s. 172. — ²⁾ Ks. s. 168. — ³⁾ Ks. s. 151.

yhTEensä 18,999: 42 markkaa sekä Kasarminkadun kansakoulun vahtimestarin ja talonmiehen määrärahaa 200 markkaa. Sitä vastoin poistettiin aikaisemmin tähän merkitty 800 markan suuruinen yhden opettajattaren eläkemäärä, joka siirrettiin uuteen kolmanteentoista pääluokkaan, ja vähennettiin muiden kustannusten määrärahoja 10,575: 31 markkaa; viimeksi mainittu supistus johtui m. m. siitä, että 5,000 markan suuruinen Kasarminkadun kansakoulutalon välikaton korjausmääräraha poistui ja että vuokramäärärahoja alennettiin 3,049: 98 markkaa. Kansankirjastossa ja lukusalissa korotettiin m. m. amanuenssien ja apulaisten määrärahoja 480 markkaa, mutta supistettiin palovakuutusmaksujen määrärahaa 300 markkaa. — Kymmenennessä pääluokassa, Kaupungin yleiset rasitukset, kokonaissumma aleni 23,589: 80 markkaa koko alennuksen aiheutuessa vastaavan suuruudesta majoituskustannusten supistumisesta. — Yhdestoista pääluokka, Vesijohto, osoitti lisäystä 1,960 markkaa. Tässä korotettiin Vanhankaupungin vesijohtorakennusten, aitausten, koneiden ja patojen y. m. korjausmäärärahaa 3,100 markkaa, putkiverkon laajennusmäärärahaa yhteensä 3,770 markkaa ja sekalaisten pienempien töiden määrärahaa 790 markkaa, kun sitä vastoin 600 markan suuruinen vedenkulutusmaksujen perimismääräraha, 1,500 markan suuruinen palopostien muuttamista varten myönnetty määräraha sekä 3,600 markan määräraha »muuta kunnossapitoa» varten poistettiin. Samalla yhdistettiin määrärahat putkenlaskijain ja apurien palkkioita, suodattimen esimiehen apulaisia ja apureita sekä ylimääräisiä putkiverkkotyöntekijöitä varten yhteiseen nimikkeeseen Putkenlaskija- ja apuripäivätyöt. — Kahdennessatoista pääluokassa, Yleiset työt, lisäys oli 335,970 markkaa. Tässä pääluokassa korotettiin kaupungin omistamien talojen ja rakennusten kunnossapitomäärärahoja 10,100 markkaa, kaupungin satamain kunnossapitomäärärahoja 16,560 markkaa, kaluston osto- ja korjausmäärärahoja 1,000 markkaa, katujen tasoitusmäärärahoja 11,100 markkaa ja uudisrakennusyrityksiä varten myönnettyjä määrärahoja 331,650 markkaa. Viimeksi mainituista huomattakoon 160,000 markkaa kauppahallin rakentamiseksi Eteläsatamaan ¹⁾, 180,000 markkaa reaalikoulun talon rakentamista ²⁾ varten sekä 33,000 markkaa vanhan muonamakasiinin sisustamiseen tulli- ja pakkahuoneeksi ³⁾, jota vastoin Malminkadun kansakoulutalon määräraha, 25,000 markkaa, sekä kunnallisen sairaalan vesi- ja viemärijohtoja varten tarkoitettu määräraha, 21,650 markkaa, poistuivat. Alennuksia tässä pääluokassa taas tehtiin katujen, kanavain, viemäriojien ja rantalaiturien määrärahoista 15,820 markkaa, kaupungin yleisten teiden 500 markkaa, puhtaanapitotoimen määrärahoista 1,500 markkaa, kaupungin istutusten ja taimiston määrärahoista 3,500 markkaa sekä pesulaiturien, poijujen, halkomittojen y. m. kunnossapitoa ja arvaamattomia tarpeita varten merkityistä määrärahoista 6,000 markkaa samoin kuin viemärijohtojen rakentamismäärärahoista 7,120 markkaa. — Uuteen kolmanteentoista pääluokkaan, Eläkkeet, siirrettiin aikaisemmin toiseen ja yhdeksänteen pääluokkaan sisältyneet eläkemäärärahat; niistä poistui yksi ja pari uutta tuli lisäksi. Yhteensä kohosivat kyseiset määrärahat 133: 31 markkaa. — Neljännessatoista (ennen kolmannessatoista) pääluokassa, Sekalaista, lisäys oli 326,600 markkaa. Uusia olivat tässä 287,000 markan määräraha Kaivopuiston lunastamista ⁴⁾ varten ja toinen 3,000 markan suuruinen

¹⁾ Ks. s. 133 ja seur. — ²⁾ Ks. s. 70. — ³⁾ Ks. s. 136. — ⁴⁾ Ks. s. 8.

raatihuoneen kalustoa varten. Sen ohessa lisättiin palovakuutusmaksujen määrärahaa 2,000 markkaa, vaaliluettelon rekisterin laatimista varten myönnettyä määrärahaa 400 markkaa, verotusvarojen y. m. poistamista varten merkittyä määrärahaa 5,000 markkaa sekä arvaamattomiin menoihin valtuuston määräyksen mukaan käytettävää määrärahaa 30,000 markkaa. Sitä vastoin poistettiin 800 markan suuruinen maanviljelys- ja kauppa-kemiallisen laboratorion avustuspääräraha.

Tulosääntö. Ensimmäinen osasto, Korot, osoitti vähennystä 2,010: 25 markkaa. Tähän tuli lisäksi uusi 7,700 markan erä Kaivopuiston alueen vuokratonttien lunastusmaksujen korkoja ja korotettiin muusta vuokratonttien lunastuksesta saatavaa tuloa 5,000 markkaa, jota vastoin pankkitalletusten ja juoksevan tilin korkoa alennettiin 11,000 markkaa, viertotieobligatioiden korkoja 700 markkaa ja lahjoitusrahastojen korkoja 3,010: 25 markkaa. — Toisen osaston, Tontinlunastukset, summa lisääntyi 12,940 markkaa, koska tuloarvioon tuli kaksi uutta erää, 11,000 markkaa vuokratonteista ja 1,940 markkaa Itäisen Kaivopuiston huvila-alueista ¹⁾. — Kolmannessa osastossa, Kaupungin kiinteä omaisuus, oli havaittavissa 17,505 markan lisäys, jonka aiheuttivat uusi 12,500 markan suuruinen erä Kaivopuiston alueen vuokrista ¹⁾ sekä kolmen muun erän korotukset, nimittäin kaupunginaseமாகاavan ulkopuolella olevien tilain vuokrien, 2,500 markkaa, viertotievuokrain, 2,005 markkaa, ja satunnaisten sekä kenttäin vuokrain, 500 markkaa. — Viidennessä osastossa, Tuloa tuottavat oikeudet, kokonaissumma lisääntyi 5,965 markkaa. Tässä osastossa korotettiin kaupungin osuutta perunkirjoitusprosentteista 5,000 markkaa ja köyhäin osuutta näistä prosentteista 1,500 markkaa, jota vastoin Vanhankaupungin myllyn vuokraa ²⁾ alennettiin 535 markkaa. — Kuudennessä osastossa, Sekalaiset tulot, oli havaittavissa vähennystä 22,659: 80 markkaa kokonaan siitä johtuen, että Venäjän valtakunnanrahaston sotaväen majoituksesta suorittamaa korvausta supistettiin 23,589: 80 markkaa; sen sijaan korotettiin tuloerää sairaanhoidosta kunnallisessa sairaalassa 500 markkaa, kansakoulunoppilaiden oppilasmaksujen erää 300 markkaa ja tuloja kansakoulunoppilaiden käsistöistä 130 markkaa. — Seitsemännen pääluokan, Valtionavut, kokonaismäärä lisääntyi 3,041: 06 markkaa sen johdosta, että m. m. poliisilaitoksen valtionapua ³⁾ korotettiin 3,000 markkaa. — Kahdeksas osasto, Vesijohto, osoitti lisäystä 7,000 markkaa, millä määrällä vedenmyynnistä arviolta saatavaa tuloa lisättiin. — Uuteen yhdeksänteen osastoon, jonka otsake oli Lainat, merkittiin vuoden 1886 tuloarvioon sisältyneiden lainavarain lisäksi 300,000 markkaa Kaivopuiston lunastamista ja sikäläisten rakennusten korjaamista ⁴⁾ varten, 160,000 markkaa kauppalin rakentamiseen ⁵⁾ ja 22,430 markkaa vesijohdon laajentamiseen eli yhteensä 482,430 markkaa. — Taksoituksella koottava määrä vahvistettiin lopuksi niinkään uudessa kymmenennessä osastossa, Taksoitus, 672,183: 32 markaksi eli 15,422: 33 markkaa pienemmäksi kuin vuoden 1886 talousarviossa.

Valmisteluvaliokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto sen ohessa päätti, että kaupungille tuleva osuus paloviinaverosta, 7,805: 23 markkaa, oli käytettävä kansankirjaston ja lukusalin menojen suorittamiseen.

Talousarvion käsittelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto talousarvioliokunnan ehdotuksesta päätti, että vahvistettu vuoden 1887 talousarvio oli julkaistava painosta.

¹⁾ Ks. s. 8. — ²⁾ Ks. s. 131. — ³⁾ Ks. ss. 91—92. — ⁴⁾ Ks. ss. 8 ja 142. — ⁵⁾

Muista kaupunginvaltuuston talousarvion käsittelyn yhteydessä tekemistä päätöksistä tehdään selvää ¹⁾ toisaalla tässä kertomuksessa.

C. Muut asiat.

Annetut vuosikertomukset. Rahatoimikamari lähetti ²⁾ kaupunginvaltuustolle painetun kertomuksen toiminnastaan vuonna 1884.

Kertomukset vuodelta 1885 antoivat holhouslautakunta ³⁾, palotoimikunta ⁴⁾ sekä kansankirjaston ja lukusalin toimikunta ⁵⁾. Näistä oli palotoimikunnan kertomus painettu, ja myöskin kansankirjaston ja lukusalin toimintakertomuksen valtuusto päätti painattaa.

Samaten lähetti kaasuntarkastaja ⁶⁾ valaistusvuotta 1885—86 koskevan kertomuksen, johon liittyi Kaasuvalaistusosakeyhtiön antamia tietoja kaasunkulutuksesta; tämänkin kertomuksen valtuusto määräsi painettavaksi.

Maistraatin uudestijärjestely. Valiokunta, jonka kaupunginvaltuusto vuonna 1885 oli asettanut ⁷⁾ antamaan lausunnon m. m. kunnallisporimestari O. L. Palmgrenin vireille panemasta ehdotuksesta, että maistraatti järjesteltäisiin uudelleen siten, että sen yksi kunnallisporimestarinvirka ja yksi notariuksenvirka lakkautettaisiin ja sen sijaan perustettaisiin yksi nuoremman oikeusraatimiehenvirka, antoi vuonna 1886 mietintönsä ⁸⁾. Valiokunta ehdotti siinä m. m., että valtuusto pääasiassa asettuisi kannattamaan maistraatin ehdotusta sekä siinä tapauksessa, että tälle saatiin esivallan vahvistus, vahvistaisi puheena olevan nuoremman oikeusraatimiehenviran palkkaedut 4,000 markaksi palkkaa ja 2,000 markaksi palkkiota, mille palkkaussäännön muutokselle oli hankittava senaatin vahvistus. Maistraatille annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto kuitenkin päätti ⁹⁾ lausua, ettei valtuusto puolestaan voinut kannattaa ehdotettua maistraatin kokoonpanon muuttamista.

Rakennusajan pidentäminen. Tehdystä anomuksesta kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁰⁾ sokeainopiston johtokunnalle kolmen vuoden pidennyksen siihen aikaan, jonka kuluessa valtuuston vuonna 1884 opistolle luovuttamat ¹¹⁾ Pietarinkadun tontit n:ot 1 ja 3 oli rakennettava.

Rakennusasioissa annettujen tuomioitten aiheuttamat valitukset. Raha-toimikamarin evättyä anomukset luvan myöntämisestä kahden uudisrakennuksen teettämiseen, joista toinen oli aiottu rakentaa n. s. Strömstenin viljelysten, toinen huvilan n:o 31 Pienen Siltasaaren alueelle, olivat hakijat, huvilanomistaja I. Matrosoff ja kauppias A. A. Kovin, anoneet maistraatilta samaa lupaa, ja maistraatti oli myöntynyt heidän anomukseensa. Tämän johdosta ja koska maistraatti kamarin mielestä näissä tapauksissa oli syrjäyttänyt kaupungin laillisen oikeuden ja ylittänyt toimivaltansa, kamari ilmoitti kaupunginvaltuustolle, miten nämä rakennusasiat olivat päättyneet, ja alisti valtuuston ratkaistavaksi, oliko maistraatin päätöksestä valitettava tai ryhdyttävä muihin toimenpiteisiin, jotka vastedes

¹⁾ Ks. ss. 135, 136, 139, 140, 148 ja 171. — ²⁾ Valt. pöytäk. 19 p. tammik. 8 §. — ³⁾ S:n 9 p. maalisk. 14 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. huhtik. 19 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. toukok. 18 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. syysk. 13 §. — ⁷⁾ Ks. s. 101. — ⁸⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 22. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 16 p. marrask. 8 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. huhtik. 13 §. — ¹¹⁾ Ks. s. 9.